

Situația privind modul de implementare a recomandărilor emise de Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială în anul 2021 și a recomandărilor emise în perioada anterioară, care nu au fost finalizate sau care au un termen permanent pentru implementare (versiunea propusă pentru publicare pe website-ul CNSM)

Recomandarea CNSM	Destinatarul	Modul de implementare a recomandării*
<p><i>Recomandarea CNSM nr. 2/14.06.2017 referitoare la țările terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital</i> (termen permanent)</p>	BNR	<p>Recomandarea a fost implementată prin efectuarea unor evaluări periodice de către BNR, supuse analizei și deciziei Consiliului general al CNSM, în urma cărora au fost emise : (i) <i>Decizia CNSM nr. D/8/2018 referitoare la identificarea țărilor terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital</i>; (ii) <i>Decizia CNSM nr. D/2/2019 referitoare la identificarea țărilor terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital</i>; (iii) <i>Decizia CNSM nr. D/3/2020 referitoare la identificarea țărilor terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital</i>; (iv) <i>Decizia nr. D/5/2021 referitoare la identificarea țărilor terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital</i>. Prin deciziile menționate s-a stabilit că, aferent anilor 2018, 2019, 2020 și 2021, nu au fost identificate țări terțe semnificative pentru sectorul bancar românesc în ceea ce privește recunoașterea și stabilirea ratelor amortizoarelor anticiclice de capital.</p>
<p><i>Recomandarea CNSM nr. 3/14.06.2017 privind îmbunătățirea informațiilor statistice necesare analizelor privind piața imobiliară</i></p>	BNR, ASF	<p>BNR și ASF au implementat recomandarea CNSM prin elaborarea și derularea unui chestionar privind piețele imobiliare și comerciale din România, care a fost transmis către: (1) instituțiile de credit din România care dețin un rol important pentru sectorul imobiliar, (2) companii nefinanciare care participă în mod direct sau indirect la activitatea pieței imobiliare din România (77 de companii) , (3) societățile de asigurare, fondurile de pensii și de investiții. Rezultatele chestionarului au fost publicate în Raportul asupra stabilității financiare, edițiile I și II din anul 2018 (publicate pe website-ul BNR http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx).</p> <p>Având în vedere dificultățile întâmpinate de statele membre în colectarea informațiilor, în special a celor aferente pieței imobiliare comerciale, Comitetul European pentru Risc Sistemic a emis <i>Recomandarea din 21 martie 2019 de modificare a Recomandării CERS/2016/14 privind acoperirea unor lacune la nivelul datelor privind bunurile imobile (CERS/2019/3)</i>, care stabilește noi termene limită pentru raportările către CERS privind disponibilitatea indicatorilor.</p> <p>Conform evaluării preliminare a CERS aferentă raportului interimar transmis la 31 decembrie 2019, România a fost evaluată ca fiind conformă în totalitate.</p>

Informațiile conținute de acest document sunt supuse obligației de păstrare a confidențialității conform dispozițiilor art. 12 din Legea 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național.

		<p>În ședința CNSM din 18 decembrie 2020 a fost aprobată <i>Nota CNSM nr.38/2020 privind raportarea către CERS asupra disponibilității informațiilor cu privire la creditele imobiliare rezidențiale</i>, prin care Consiliul general al CNSM a fost informat că Banca Națională a României va transmite către CERS, până la data de 31 decembrie 2020, formularul de raportare cu privire la disponibilitatea indicatorilor prevăzuți în sub-recomandările A și B, conform cerințelor Recomandării CERS/2016/14 (implementată la nivel național prin <i>Recomandarea CNSM nr.3/14.06.2017 privind îmbunătățirea informațiilor statistice necesare analizelor privind piața imobiliară</i>), completată și modificată de Recomandarea CERS/2019/3. Formularul de raportare (<i>Template for the follow-up of Recommendation ESRB 2016_14 for deadline 31.12.2020</i>) a fost transmis la CERS la data de 24 decembrie 2020.</p> <p>În ședința CNSM din data de 15 decembrie 2021, organizată în procedură scrisă, a fost analizată <i>Nota CNSM nr.41/2021 privind raportarea către CERS asupra disponibilității informațiilor cu privire la piața imobiliară comercială</i>, care a avut în vedere prevederile <i>Recomandării CERS/2016/14 privind acoperirea unor lacune la nivelul datelor privind bunurile imobile</i>, cu modificările și completările aduse prin <i>Recomandarea CERS de modificare a recomandării CERS/2016/14 privind acoperirea unor lacune la nivelul datelor privind bunurile imobile (CERS/2019/3)</i>. În Nota menționată se arată că România a îndeplinit prevederile <i>Recomandării CERS</i> cu privire la piața imobiliară rezidențială (sub-recomandările A și B), iar BNR a transmis raportul interimar privind modul de implementare a <i>Recomandării</i> până la 21 decembrie 2019 și raportul final privind sub-recomandările A și B până la 31 decembrie 2020, conform termenelor stabilite. În baza acestor rapoarte, CERS a evaluat România ca fiind conformă în totalitate.</p> <p>Pentru îndeplinirea prevederilor <i>Recomandării</i> privind creditarea imobiliară, BNR a extins lista indicatorilor raportați prin intermediul Centralei Riscului de Credit (CRC) cu cei recomandați de CERS.</p> <p>Pentru îndeplinirea prevederilor sub-recomandărilor C și D (al căror termen de raportare este 31 decembrie 2021), cu excepția celor privind piața fizică (sub-recomandarea C punctul 1 literele a-e și sub-recomandarea D punctul 2 litera a - al căror termen poate fi prelungit până la 31 decembrie 2025) BNR a transmis formularul de raportare către CERS, conform cerințelor <i>Recomandării CERS/2016/14</i> (implementată la nivel național prin <i>Recomandarea CNSM nr. 3/14.06.2017 privind îmbunătățirea informațiilor statistice necesare analizelor privind piața imobiliară</i>), completată și modificată de <i>Recomandarea CERS/2019/3</i>.</p>
<p><i>Recomandarea CNSM nr. 10/18.12.2017 privind impactul planurilor de finanțare ale instituțiilor de credit asupra fluxului de credite către economia reală (termen permanent)</i></p>	<p>BNR</p>	<p>Recomandarea a fost implementată prin analizele realizate în anul 2018 (pe baza raportărilor având ca dată de referință 31 decembrie 2017), în anul 2019 (pe baza raportărilor având ca dată de referință 31 decembrie 2018), în anul 2020 (pe baza raportărilor având ca dată de referință 31.12.2019) și în anul 2021 (pe baza raportărilor având ca dată de referință 31 decembrie 2020) cu privire la impactul planurilor de finanțare ale instituțiilor de credit asupra fluxului de credite către economia reală, inclusiv din perspectiva politicii macroprudențiale, care au fost prezentate în ședințele Consiliului general al CNSM. Analizele au relevat evoluția prognozată a creditului acordat sectorului real (atât pe componenta companiilor nefinanciare, cât și pe aceea a gospodăriilor populației) și a gradului de intermediere financiară, gradul total de îndatorare raportat la PIB, dinamica profilului de finanțare și de lichiditate al instituțiilor de credit, impactul planurilor de finanțare asupra indicatorilor de solvabilitate și profitabilitate.</p>

<p><i>Recomandarea CNSM nr. R/4/2018 privind implementarea instrumentelor macroprudențiale pentru îndeplinirea obiectivelor intermediare cuprinse în Cadrul de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (termen permanent)</i></p>	<p>BNR, ASF</p>	<p>BNR realizează analize periodice privind riscurile și vulnerabilitățile identificate la nivelul sistemului financiar și al economiei reale, precum și oportunitatea implementării/ recalibrării/ dezactivării instrumentelor macroprudențiale, care sunt prezentate Consiliului general al CNSM, pentru analiză și decizie. Până în prezent, BNR a implementat următoarele instrumente macroprudențiale: amortizorul de conservare a capitalului; amortizorul anticiclic de capital (CCyB); amortizorul pentru alte instituții de importanță sistemică (amortizorul O-SII); amortizorul de risc sistemic (SyRB); cerințe privind raportul împrumuturi/garanții (LTV); cerințe privind raportul serviciul datoriei/venituri (DSTI)</p> <p>ASF realizează analize periodice privind riscurile și vulnerabilitățile identificate la nivelul celor 3 piețe financiare nebancale supravegheate, precum și oportunitatea implementării instrumentelor macroprudențiale existente. Până în prezent, au fost implementate următoarele măsuri macroprudențiale:</p> <p>(i) la nivelul societăților de servicii de investiții financiare (SSIF): amortizorul de conservare a capitalului (implementat în 4 rate anuale egale de 0,625% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc, în perioada 1 ianuarie 2016 – 1 ianuarie 2019);</p> <p>(ii) în cazul societăților de asigurare: indicele de lichiditate al societăților de asigurare; planul de redresare; Fondul de Garantare al Asiguraților;</p> <p>(iii) în cazul pieței pensiilor private: restricții privind expunerile semnificative;</p> <p>(iv) în cazul administratorilor fondurilor de pensii private: limitarea expunerii față de un emitent la 5% din activul net; expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii private;</p> <p>(v) pentru toate entitățile supravegheate ASF aplică cerințe privind siguranța sistemelor IT.</p>
<p><i>Recomandarea CNSM nr. R/4/2020 privind modul de implementare a Recomandării CERS/2020/8 referitoare la monitorizarea implicațiilor asupra stabilității financiare ale măsurilor privind moratoriile pentru credite, schemele publice de garantare a creditelor și alte măsuri de natură fiscală luate pentru a proteja economia reală de efectele pandemiei COVID-19</i></p>	<p>BNR, ASF, Guvern</p>	<p>În ceea ce privește partea A a Recomandării CNSM R/4/2020, BNR a avut un rol proactiv în evaluarea impactului moratorului de creditare asupra stabilității financiare, concentrându-se pe sectorul bancar și pe cel al IFN-urilor (prin elaborarea unor analize de testare la stres a solvabilității și lichidității, monitorizarea indicatorilor prudențiali relevanți și a fluxului de credite noi). Alături de moratoriul public (introdus prin OUG 37/2020), au fost propuse și alte inițiative legislative cu scopul de a proteja debitorii și de a amâna plățile, BNR realizând analizele de impact aferente. Totodată, BNR a introdus o raportare specială, cu frecvență săptămânală, prin care băncile să transmită informații privind numărul și volumul de cereri acceptate pentru amânare la plată, fiind de asemenea adăugate cereri suplimentare de informații în raportările lunare la Centrala Riscului de Credit (CRC) ale băncilor și IFN-urilor cu scopul de a le monitoriza portofoliile de credit și schimbările intervenite în nivelul indicatorilor de risc. O altă sursă importantă de date o reprezintă noile raportări bancare specifice măsurilor fiscale, înființate ca urmare a recomandărilor ABE. În plus, BNR derulează analize periodice asupra situației companiilor non-financiare, pe baza datelor financiare semi-anuale, precum și asupra sectorului populației, monitorizând totodată și evoluțiile din piața muncii și piața imobiliară.</p> <p>Autoritatea de Supraveghere Financiară a adoptat o serie de măsuri microprudențiale ca răspuns la pandemia COVID-19, care nu sunt de natură fiscală și nu fac obiectul Recomandării CNSM R/4/2020. Aceste măsuri se referă, în</p>

		<p>principal, la: prorogarea unor termene pentru raportare pentru piața de asigurări; recomandări privind transparența emitenților; utilizarea mijloacelor de comunicare electronică; reducerea cu 25% a tuturor taxelor percepute de către ASF pe perioada stării de urgență; introducerea posibilității activării unor instrumente excepționale pentru participanții în industria fondurilor de investiții; emiterea unor alerte privind riscul cibernetic; derogarea temporară de la plafonul maxim de investiții în titluri de stat pentru fondurile de pensii private.</p> <p>Din punctul de vedere al Guvernului/MF, în vederea combaterii efectelor economice negative generate de pandemia COVID19, au fost aprobate o serie de programe guvernamentale de sprijin pentru susținerea activității IMM-urilor și a companiilor mari și întreprinderilor mici și mijlocii cu cifra de afaceri peste 20 milioane lei prin intermediul garanțiilor de stat. În anul 2020 s-au acordat garanții în valoare de 12,48 mld lei (1,20% din PIB), iar pentru anul 2021 s-au acordat garanții în valoare de 14,85 mld lei.</p> <p>Consiliul general al CNSM a fost informat cu periodicitate trimestrială asupra măsurilor fiscale adoptate de România, conform raportării transmise CERS în acest sens, folosind următorii indicatori: tipul de ajutor acordat, beneficiarii acestora și condițiile de eligibilitate, durata și alte informații (volumul măsurii), fiind totodată analizate posibile implicații asupra stabilității financiare ale măsurilor fiscale. Evaluarea implicațiilor a fost realizată folosind o serie de indicatori mențiți să surprindă dinamica sectorului real și sectorului financiar pe parcursul perioadei 2020 – 2021.</p> <p>Privitor la partea B a Recomandării CNSM R/4/2020, autoritățile naționale au transmis datele necesare completării formularelor de raportare către CERS. Secretariatul CNSM a agregat contribuțiile autorităților membre, transmițând raportarea către CERS, cu respectarea termenelor trimestriale stabilite.</p>
<p><i>Recomandarea CNSM nr. R/6/2020 privind diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare</i></p>	<p>Guvern, BNR</p>	<p><u>Sinteza măsurilor adoptate de Banca Națională a României (BNR)</u></p> <p>Contribuțiile prevăzute în Recomandarea CNSM nr. R/6/2020 aflate în sarcina BNR, pentru anul 2020, au fost implementate prin publicarea pe website-ul CNSM, în luna august 2020, a următoarelor informații: i) metodologia pentru identificarea companiilor cu potențial de dezvoltare la nivelul sectorului alimentar; ii) statisticile privind creditarea firmelor din sectorul agroalimentar de către instituții de credit și IFN, în funcție de codul CAEN, actualizate la martie 2020.</p> <p>BNR a actualizat statisticile cu privire la creditarea firmelor din sectorul agroalimentar de către instituții de credit și IFN, în funcție de codul CAEN, cu date la decembrie 2021. Aceste statistici actualizate au fost publicate, în luna martie 2022, pe website-ul CNSM în secțiunea dedicată analizei grupului de lucru CNSM privind diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare (http://www.cnsmro.ro/publicatii/studii-si-analize/grupul-de-lucru-cnsm-privind-diminuarea-vulnerabilitatilor-provenind-din-cresterea-deficitului-balantei-comerciale-cu-produse-agroalimentare/).</p> <p>De asemenea, BNR a actualizat statisticile cu privire la creditarea firmelor din sectorul agroalimentar de către instituții de credit și IFN, în funcție de codul CAEN, pentru data de referință 31 martie 2022. Aceste statistici au fost publicate, în luna mai 2022, pe website-ul CNSM în secțiunea dedicată analizei grupului de lucru CNSM privind</p>

		<p>diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare (http://www.cnsmro.ro/publicatii/studii-si-analize/grupul-de-lucru-cnsm-privind-diminuarea-vulnerabilitatilor-provenind-din-cresterea-deficitului-balantei-comerciale-cu-produse-agroalimentare/).</p> <p><u>Sinteza măsurilor adoptate de Guvern</u></p> <p>Aferent pct. 1: Existența Pactului Ecologic European (PEE) și cu precădere a componentei sale Strategia ”De la fermă la consumator” oferă un cadru adecvat pentru dezvoltarea unor modele de producție bazate pe creșterea valorii adăugate pe întreg lanțul alimentară. Pentru viitoarea perioadă de programare aferentă Planului Național Strategic (PNS) 2023-2027, România va distribui fermierilor din Fondul European de Garantare Agricolă suma de 9.783.148 mii euro plăți directe, către o serie de scheme de sprijin, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 978.314 mii euro plăți redistributive pentru venit, dedicate fermelor de dimensiuni reduse (1-50 ha), în raport cu structura fermelor din România, și pe care se practică activități agricole de cultivare sau de creștere a animalelor pe terenuri arabile, pajiști și/sau culturi permanente. - 2.837.903 mii euro pentru Eco scheme, dedicate majorității fermelor din România, pe care se practică activități agricole de cultivare sau de creștere a animalelor pe terenuri arabile și/sau culturi permanente. În mod particular, aceste scheme de sprijin se adresează ambiției crescute a Uniunii Europene pentru mediu, aducând beneficii suplimentare pentru resursele naturale (sol, apă, biodiversitate), cât și pentru efectivele de animale utilizate în agricultura națională. - 4.398.692 mii euro pentru plățile care vizează sprijinul de bază pentru venit, dedicate tuturor fermelor înregistrate în sistemul de administrare și control gestionat de APIA și pe care se practică activități agricole de cultivare sau de creștere a animalelor pe terenuri arabile, pajiști și/sau culturi permanente. - 100.766 mii euro pentru plățile care vizează sprijin pentru venit pentru tinerii fermieri, dedicate tuturor fermelor înregistrate în sistemul de administrare și control gestionat de APIA, care practică o activitate agricolă și care îndeplinesc condiția de eligibilitate privind vârsta (40 de ani în momentul instalării ca șef de fermă). <p>Toți fermierii care vor primi plățile directe menționate anterior, în perioada de programare 2023-2027, la fel ca și în perioada de programare curentă au obligația de a respecta bunele condiții agricole și de mediu, prevăzute în legislația comunitară și națională.</p> <p>Totodată, intervențiile finanțate din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală prin PNS 2023 - 2027 se vor concentra pe atingerea următoarelor obiective: promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară; consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității; îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric și dezvoltarea zonelor rurale prin investiții de infrastructură la scara mică, ținând cont, în același timp, de ambițiile Pactului Ecologic European.</p> <p>Aferent pct. 2: În cadrul PNDR 2014-2020, proiectele de inovare-dezvoltare au fost susținute prin măsura 16 – Cooperare din cadrul PNDR 2014-2020, respectiv submăsurile 16.1 și submăsura 16.1a - Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), dezvoltarea de proiecte pilot, produse și procese în sectorul agricol și pomicol, participând astfel</p>
--	--	---

	<p>la atingerea obiectivelor Parteneriatului European pentru Inovare, respectiv creșterea gradului de inovare și digitalizare în sectorul agricol.</p> <p>Prin PNDR 2014-2020, agricultura de precizie a fost sprijinită prin intermediul măsurii 4, submăsurile 4.1 – Investiții în exploatații agricole și 4.1a – Investiții în exploatații pomicole.</p> <p>În cadrul acestor submăsuri (4.1-4.1a) agricultura de precizie a fost sprijinită prin achiziția echipamentelor și utilajelor inovative ce conduc la creșterea competitivității fermelor din România și la sustenabilitatea acestora. Printre acestea se numără echipamentele moderne pentru irigat și fertilizat, mașini și utilaje dotate cu GPS, stații meteo, sisteme de avertizare în timp real, sisteme moderne de protecție pentru îngheț și grindină, sisteme computerizate pentru conducerea proceselor de producție etc.</p> <p>Din perspectiva Planului Național Strategic (PNS) 2021-2027, având în vedere importanța inovării în sectorul agricol, agricultura de precizie va ocupa un loc important în viitor. Având în vedere nevoia de a produce mai mult cu mai puțin, agricultura de precizie poate deveni un instrument esențial pentru sustenabilitatea sectorului agricol și pentru creșterea competitivității.</p> <p>Astfel, prin PNS 2021-2027 se va continua procesul de finanțare a proiectelor inovative în sectorul agro-alimentar cu atât mai mult cu cât viitorul program de dezvoltare rurală va include un obiectiv dedicat, respectiv obiectivul transversal - Promovarea cunoașterii, inovării și digitalizării în agricultură.</p> <p>Viitoarele direcții de acțiune vor viza modernizarea (economică și tehnologică) a entităților din sectorul cercetării agricole, cât și intensificarea acțiunilor de diseminare a rezultatelor cercetării pentru a sprijini atât producătorii agricoli (de exemplu, prin crearea de varietăți rezistente la secetă sau adoptarea de tehnici de management al apei și al solului mai eficiente), cât și alți actori din lanțul agro-alimentar.</p> <p>Rolul inovării va fi așadar extrem de important în perioada următoare pentru a spori performanța economică a fermelor, a găsi noi forme de colaborare între fermieri și alți actori (lanțuri scurte) și pentru a ajuta comunitățile să se adapteze mai bine la efectele schimbărilor climatice.</p> <p>Aferent pct.3:</p> <p>Prin aprobarea de către Guvern a actului normativ privind implementarea subprogramului AGRO IMM Invest, a fost creat cadrul legislativ în vederea accesării de către beneficiarii care activează în domeniul agriculturii, pescuitului, acvaculturii și sectorului alimentar a unor măsuri de sprijin puse la dispoziție de către Ministerul Finanțelor, constând în garanții de stat și mecanisme de subvenționare a dobânzilor la credite și a unor comisioane, implementate în concordanță cu Cadrul temporar de acordare a ajutoarelor de stat în perioada manifestării pandemiei de Sars COV 2, a cărui perioadă de aplicare a fost prelungită de către CE până la data de 30.06.2022.</p> <p>Totodată, din informațiile furnizate de fondurile de garantare rezultă următoarele evoluții privind garanțiile acordate firmelor din agricultură și industria agroalimentară:</p> <p><u>Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru IMM (FNGCIMM)</u></p> <p>La data de 31 decembrie 2021, situația garanțiilor acordate de FNGCIMM pentru creditele acordate de finanțatori în favoarea firmelor care își desfășoară activitatea în domeniul agriculturii și în sectorul industriei alimentare se prezenta astfel:</p>
--	--

Sursa de finanțare a garanțiilor	Nr. beneficiari	Sold garanții (lei)	Sold credite (lei)
Capitalul propriu FNGCMM	146	45.728.593	85.922.437
Surse primite în administrare (MADR)	1	150.320	187.900
Garanții de stat (IMM Invest)	2686	1.595.716.171	1.925.031.610
Garanții de stat (AGRO)	1917	1.984.512.242	2.454.395.751
Garanții de stat (LEASING)	1	2.065.987	3.443.312
Total	4751	3.628.173.313	4.468.981.010

Fondul De Garantare a Creditului Rural (FGCR)

De la înființare și până în prezent, în cei peste 25 de ani de activitate, fondul a asigurat accesul la finanțare exclusiv sectorului agriculturii, pisciculturii, acvaculturii și industriei alimentare, garantând peste 119,3 mii de credite aferente acestuia, credite în volum de aproximativ 16.644.613,2 mii lei, ce au beneficiat de garanții acordate prin FGCR în volum de peste 11.245.166,0 mii lei (la data de 31.12.2021).

Sintetic, situația garanțiilor acordate pe surse, la data de 31.12.2021, se prezintă astfel:

- În baza Legii nr. 218/2005 s-au acordat 2.024 garanții în valoare de 1.727.321,85 mii lei aferente unui volum de credite de 2.430.924,38 mii lei;
- În baza Legii nr. 329/2009 s-au acordat 12.564 garanții în valoare de 2.256.692,78 mii lei aferente unui volum de credite de 3.566.753,79 mii lei;
- În baza OUG nr. 79/2009 s-au acordat 1.851 scrisori de garanție în favoarea AFIR pentru garantarea avansului acordat menționat în contractele de finanțare nerambursabilă/actele adiționale încheiate de beneficiari cu AFIR în valoare de 2.894.051,79 mii lei;
- În baza OG nr. 20/2013 s-au acordat 180 garanții în valoare de 88.814,83 mii lei aferente unui volum de credite de 127.449,69 mii lei;
- În baza OUG nr. 43/2013 s-au acordat 2.730 garanții în valoare de 781.004,23 mii lei aferente unui volum de credite de 1.362.302,87 mii lei;
- Din sumele alocate Schemelor de garantare finanțate din PNDR 2007-2013 s-au acordat 1.295 garanții în valoare de 1.359.300,63 mii lei aferente unui volum de credite de 2.088.842,80 mii lei;
- Din sursele puse la dispoziție de către Comisia Europeană în anul 1994 prin programul PHARE s-au acordat 98.634 garanții în valoare de 2.137.979,89 mii lei aferente unui volum de credite de 4.174.287,94 mii lei.

În data de 30.12.2021 a fost publicată OUG nr. 142/2021 prin care a fost prelungit Subprogramul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie, din domeniul agriculturii, pescuitului, acvaculturii și sectorului alimentar AGRO IMM INVEST, precum și includerea FGCR ca administrator al schemei. Pentru anul 2022, plafonul total al garanțiilor care pot fi acordate în cadrul Subprogramului AGRO IMM INVEST este de 5 miliarde lei repartizat în mod egal între cele două fonduri de garantare care derulează acest subprogram. Astfel, un număr de 19 instituții de credit au transmis solicitări de înscriere în Subprogramul AGRO IMM INVEST, solicitând plafoane de garantare în sumă totală de 3.185.530.000 lei față de un plafon total de garantare

		<p>alocat FGCR de către Ministerul Finanțelor de 2.500.000.000 lei. Subprogramul a fost demarat și se află în curs de implementare.</p> <p>De asemenea, în cursul anului 2022, FGCR s-a implicat în elaborarea proiectului de act normativ prin care se propune instituirea unui nou program de garantare în sectorul agricol cât și al industriei alimentare, PROGRAMUL RURAL INVEST care are ca obiectiv asigurarea lichidităților și finanțarea investițiilor realizate de către beneficiarii eligibili care își localizează producția în mediul rural și urban mic, pentru încurajarea dezvoltării afacerilor în aceste zone. Pentru anul 2022, plafonul total al garanțiilor propus în cadrul programului RURAL INVEST este de 2,5 miliarde lei.</p> <p><u>Fondul Român de Contragarantare (FRC)</u></p> <p>În privința acțiunilor concrete pentru creșterea accesului la garanții, prin reducerea efectivă a comisioanelor de garantare, FRC se află în proces de implementare a Schemei de contragarantare destinată sprijinirii accesului la finanțare al IMM din sectorul agricol, aplicabilă în perioada 2021-2027, solicitând MADR acordul privind plafonul de ajutor <i>de minimis</i>. Până în prezent, nu au fost înregistrate solicitări de facilitare a accesului la finanțare pentru firme din agricultură și din sectorul industriei alimentare.</p> <p>Aferent pct. 4:</p> <p>Legislația actuală prevede măsuri de reglementare a constituirii schemei de garantare a finanțărilor acordate de instituții de credit și/sau instituții financiare nebankare pe baza certificatelor de depozit, precum și a constituirii Fondului de compensare a certificatelor de depozit. Aceste mecanisme au urmărit asigurarea accesului fermierilor la finanțări acordate de bănci/instituții financiare nebankare, pe baza certificatelor de depozit emise în contul recoltei depozitate. În prezent se află în curs de analiză modul de participare a Fondurilor de garantare la operaționalizarea funcționării sistemului certificatelor de depozit pentru semințele de consum.</p> <p>Aferent pct. 5:</p> <p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) urmărește implementarea unor măsuri specifice atestării produselor agroalimentare românești, ca o componentă generatoare de eligibilitate pentru acțiunile orientate către piață: promovare, achiziții publice și facilități fiscale. În ceea ce privește poziționarea calității produselor agroalimentare românești în contextul european, în concordanță cu politicile europene specifice acestui domeniu, au fost continuate demersurile pentru recunoașterea/atestarea unor noi produse agroalimentare, care să conducă la creșterea numărului acestora în cadrul schemelor de calitate naționale și a sistemelor de calitate europene.</p> <p>În cadrul MADR au fost elaborate scheme de calitate, care au fost notificate la Comisia Europeană. În urma corespondenței purtate între instituțiile din România și Comisia Europeană, în perioada 2020 - 2021, a rezultat necesitatea retragerii proiectului de act normativ care urma să reglementeze schema de calitate "Calitate Premium".</p> <p>În ceea ce privește schema națională "Calitate Garantată", textul actului normativ va fi modificat, reglementarea urmând a fi aprobată prin act normativ de nivel superior, fiind schimbat inclusiv titlul. Ulterior adoptării, în temeiul acestei reglementări, vor fi elaborate specificații tehnice de calitate pentru a pune în valoare produsele agroalimentare românești având ca scop valorificarea potențialului local sau regional.</p>
--	--	--

		<p>Totodată, în Planul de activități al MADR pentru anul 2022, au fost formulate obiective specifice care sunt în concordanță cu recomandările din Raportul CNSM, respectiv implementarea legislației europene care reglementează dezvoltarea sistemelor de calitate de tipul Indicație Geografică pentru băuturile spirtoase, produse cu valoare adăugată mare și care pot contribui la o valorificare superioară a produselor agricole, precum și obținerea unor surse de venituri suplimentare pentru bugetul de stat.</p> <p>De asemenea, la MADR sunt întreprinse demersurile specifice pentru recunoașterea ca Indicații Geografice, la nivel european, a produselor vitivinicole aromatizate.</p> <p>Aferent pct. 6:</p> <p>În contextul procesului de consultare pentru pregătirea perioadei de programare 2021-2027, MADR a desfășurat o serie de consultări cu entitățile publice și private implicate în elaborarea Planului Național Strategic (PNS). Astfel, PNS vizează investiții în unități de procesare, dezvoltate în principal de către forme asociative, cu un nivel investițional suficient pentru a realiza capacități de prelucrare a materiei prime care să conducă la o ofertă sporită de produse cu valoare adăugată, la echilibrarea balanței comerciale și eliminarea deficitelor existente în anumite sectoare. Prin politicile specifice, MADR își propune să crească gradul de acoperire a consumului de alimente din producția internă. Acțiunile se vor axa pe promovarea produselor de calitate românești cu valoare adăugată, cu accent pe susținerea formelor asociative de producători. De asemenea, MADR încurajează și susține dezvoltarea și consolidarea lanțurilor scurte de aprovizionare, care determină ca producția autohtonă obținută să ajungă direct la consumator.</p> <p>În România, sectorul agriculturii ecologice cunoaște o dezvoltare continuă, cu posibilități de extindere, în special ca rezultat al stimulentei financiare introduse prin plățile directe și prin Programul Național de Dezvoltare Rurală.</p> <p>În cadrul măsurii de promovare a vinurilor din Programul național de sprijin în sectorul vitivinicol 2019-2023, în cursul exercițiului financiar 2021 au fost selectate două programe de promovare a vinurilor în țări terțe, al căror obiectiv îl reprezintă îmbunătățirea competitivității vinurilor românești cu denumire de origine controlată (DOC), indicație geografică (IG) sau a vinurilor pentru care se indică soiul viței-de-vie.</p> <p>Aferent pct. 7:</p> <p>La nivelul PNDR 2014-2020, inclusiv pentru perioada de tranziție 2021-2022 a fost stimulată dezvoltarea asocierii, a lanțurilor locale, adoptarea tehnologiilor digitale fie prin alocări dedicate la nivelul diferitelor submăsuri, fie prin punctarea suplimentară a solicitanților care propuneau proiecte care să contribuie la atingerea acestor obiective.</p> <p>Planul Național Strategic 2023-2027 se va concentra printre altele și pe atingerea următoarelor obiective:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea discrepanțelor și disparităților între categorii de ferme; - Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare.
--	--	--

		<p>PNS urmărește stimularea cooperării și a consolidării formelor asociative în vederea orientării lor către performanță, obținerea unor produse mai competitive, aspect care va îmbunătăți poziția fermierilor în lanțul valoric, echilibrarea balanței comerciale și integrarea pe verticală a acestora în lanțul valoric (procesare, distribuție, comercializare).</p> <p>În contextul PAC 2023-2027, cooperarea în cadrul grupurilor operaționale a diverselor forme asociative sau a parteneriatelor GAL, este elementul cheie pentru orientarea acțiunilor privind proiectele de bioeconomie, eforturile urmând să fie concentrate pe aplicarea principiilor bioeconomiei în dezvoltarea spațiului rural, în valorificarea biomasei ca resursă biologică regenerabilă, în implementarea pe scară largă a economiei circulare, în consolidarea parteneriatelor pe orizontală și verticală pentru dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale.</p> <p><u>Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM)</u> În ședința Consiliului general al CNSM din data de 30 martie 2021 a fost analizată <i>Nota CNSM nr.11/2021 privind monitorizarea modului în care autoritățile au implementat recomandările CNSM privind diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare</i>, care a evidențiat continuarea deteriorării deficitului comercial al bunurilor agroalimentare ca urmare a evoluțiilor recente, potențate de criza generată de pandemia COVID-19, reprezentate de reorientarea consumului spre bunuri de bază, dar și de anul agricol slab pentru cultura de cereale. În acest context, CNSM a aprobat propunerea privind schimbare de abordare în ceea ce privește monitorizarea modului de îndeplinire a recomandărilor CNSM privind diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare, prin creșterea nivelului de senioritate cu privire la persoana care coordonează monitorizarea îndeplinirii recomandărilor menționate, respectiv la nivelul unui membru din Consiliul General al CNSM, în vederea identificării de noi soluții pentru facilitarea punerii în aplicare a propunerilor de politici din respectiva recomandare CNSM</p>
<i>Recomandarea CNSM nr. R/1/2021 privind amortizorul anticiclic de capital în România</i>	BNR	BNR a implementat recomandarea CNSM privind aplicarea nivelului de 0% a amortizorului anticiclic de capital, fiind în vigoare prevederile <i>Ordinului BNR nr.12/24.12.2015 privind amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul anticiclic de capital</i> (publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 980 din 30.12.2015).
<i>Recomandarea CNSM nr. R/2/2021 privind modul de implementare a Recomandării CERS/2020/15 de modificare a Recomandării CERS/2020/7 privind restricțiile aplicabile distribuirilor pe durata pandemiei de COVID-19</i>	BNR, ASF	Luând în considerare comunicarea Autorității Bancare Europene din data de 15.12.2020 (https://eba.europa.eu/eba-continues-call-banks-apply-conservative-approach-dividends-and-other-distributions-light-covid) și Recomandarea Comitetului European pentru Risc Sistemic din data de 15.12.2020 - ESRB/2020/15 (https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/esrb.recommendation202015_on_restriction_of_distributions_during_the_COVID-19_pandemic~2502cdldlc.en.pdf), Banca Națională a României a transmis instituțiilor de credit persoane juridice române scrisoarea nr.FG/788/31.12.2020, prin care a recomandat adoptarea măsurilor necesare în vederea menținerii fondurilor proprii la un nivel adecvat în raport cu profilul de risc al instituției de credit, respectiv nedistribuirea de dividende și nerealizarea de operațiuni de răscumpărare a propriilor acțiuni până la data de 30.09.2021, fără consultarea, în prealabil, a Băncii Naționale a României. Astfel, BNR a recomandat instituțiilor de credit ca, în situația în care înregistrează o poziție financiară și prudențială corespunzătoare, acestea pot notifica Banca Națională a României cu privire la intenția de a distribui dividende sau de a realiza operațiuni de răscumpărare a

		<p>propriilor acțiuni în limita de 15% din profitul cumulată pentru exercițiile financiare 2019 și 2020, dar nu mai mult de 20 puncte de bază din rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază aferente datei de 31.12.2020.</p> <p>În plus, BNR a recomandat instituțiilor de credit revizuirea politicii de remunerare, pentru a asigura că aceasta corespunde situației actuale și contribuie la promovarea unui management prudent al riscurilor, sens în care s-a recomandat luarea în considerare inclusiv amânarea pentru o perioadă mai mare a remunerației variabile, precum și stabilirea unei părți substanțiale a remunerației variabile care să poată fi plătită în instrumente legate de acțiuni ori instrumente echivalente de tip non-cash. În acest context, în scrisoare s-a subliniat faptul că autoritatea de supraveghere va monitoriza politicile de remunerare a instituțiilor de credit, pentru a se asigura că acestea contribuie la menținerea unui cadru adecvat de gestionare a riscurilor.</p> <p>De asemenea, BNR a transmis instituțiilor de credit scrisoarea nr.FG/245/20.04.2021, prin care a fost notificată emiterea <i>Recomandării CNSM nr. R/2/2021 privind modul de implementare a Recomandării CERS/2020/15 de modificare a Recomandării CERS/2020/7 privind restricțiile aplicabile distribuțiilor pe durata pandemiei de COVID-19</i> în ședința Consiliului general al CNSM din data de 30 martie 2021, solicitându-se băncilor ca, cel puțin până la data de 30 septembrie 2021, să evite efectuarea oricăreia dintre următoarele acțiuni care au ca efect reducerea cantității sau calității fondurilor proprii la nivel consolidat și/sau individual: a) Să distribuie dividende sau să acorde un angajament irevocabil de a distribui dividende; b) Să răscumpere acțiuni ordinare; c) Să creeze o obligație de plată a unei remunerații variabile către un membru al unei categorii de personal ale cărui activități profesionale au un impact material asupra profilului de risc al instituției financiare. În scrisoarea menționată s-a precizat că, de la recomandarea de mai sus, se exceptează cazul în care instituția financiară dovedește prudență sporită în efectuarea oricăreia dintre acțiunile respective și reducerea respectivă nu depășește nivelul unui prag de distribuie conservator, stabilit de către autoritățile competente. În acest sens, BNR a solicitat instituțiilor de credit să se angajeze în discuții bilaterale cu Direcția Supraveghere înainte de inițierea unor eventuale acțiuni care ar putea diminua cantitatea sau calitatea fondurilor proprii la nivel consolidat și/sau individual, precum: (i) distribuirea de dividende sau acordarea de angajamente irevocabile de a distribui dividende; (ii) răscumpărarea de acțiuni ordinare.</p> <p>Pentru piața asigurărilor (https://www.asfromania.ro/uploads/articole/attachments/602e473ba61c0365303023.pdf), ASF a aplicat recomandarea ESRB 2020/15, stabilind un prag conservator la nivelul de minimum 130% al gradului de solvabilitate determinat ca raportul dintre valoarea fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și nivelul SCR și, respectiv, raportul dintre valoarea fondurilor proprii eligibile să acopere MCR și nivelul MCR, după deducerea sumelor ce se planifică a fi distribuite din nivelul fondurilor proprii.</p> <p>Pentru societățile de servicii de investiții financiare (https://www.asfromania.ro/uploads/articole/attachments/6087fba1d3401784027763.pdf), ASF a aplicat recomandarea ESRB 2020/15, stabilind un prag conservator la nivelul de minimum 14% din nivelul ratei fondurilor proprii totale.</p> <p>Totodată, Autoritatea de Supraveghere Financiară a emis la rândul ei o serie de recomandări aplicabile societăților de asigurare și firmelor de investiții. În total, 85% din societățile de asigurare și 80% din societățile de servicii de investiții</p>
--	--	--

		<p>financiare au notificat ASF conformarea cu recomandările emise privind restricțiile aplicabile distribuțiilor pe durata pandemiei COVID 19.</p> <p>În ședința CNSM din data de 14 octombrie 2021, Consiliul general al CNSM a fost informat asupra expirării <i>Recomandării CERS/2020/15 de modificare a Recomandării CERS/2020/7 privind restricțiile aplicabile distribuțiilor pe durata pandemiei de COVID-19 și implicațiile asupra sectorului bancar din România</i>, context în care au fost aprobate următoarele: (i) aprobarea expirării Recomandării CNSM nr. R/2/2021, fără o prelungire a dispozițiilor legale privind restricționarea/limitarea distribuției de dividende după data de 30 septembrie 2021; (ii) aprobarea publicării pe website-ul CNSM, în cadrul comunicatului aferent ședinței CNSM, a unei informări privind decizia CNSM de aprobare a expirării Recomandării CNSM nr.R/2/2021, fără o prelungire a dispozițiilor legale privind restricționarea/limitarea distribuției de dividende după data de 30 septembrie 2021 (http://www.cnsmro.ro/sedinta-cnsm-din-14-octombrie-2021/).</p>
<i>Recomandarea CNSM nr. R/3/2021 privind conformarea cu prevederile Ghidului ABE privind detalierea și publicarea indicatorilor de importanță sistemică - EBA/GL/2020/14</i>	BNR, ASF	<p>Consiliul de administrație al BNR a decis: (i) aprobarea intenției BNR, în calitate de autoritate de supraveghere sectorială (autoritate competentă), de conformare cu prevederile Ghidului EBA/GL/2020/14, sub rezerva adoptării unei decizii finale de către Consiliul general al CNSM; (ii) în baza recomandării emise de CNSM către destinatarul BNR în sensul conformării cu prevederile Ghidului EBA/GL/2020/14, la data la care va exista o instituție de tip G-SII, persoană juridică română, BNR va asigura opozabilitatea față de instituțiile de credit vizate de prevederile acestui ghid, prin derularea unei analize în vederea identificării unei soluții optime de completare a cadrului de reglementare. În prezent, în jurisdicția BNR, nu au fost identificate instituții de tip G-SII. Notificarea privind intenția BNR de conformare cu prevederile Ghidului EBA/GL/2020/14, sub rezerva adoptării unei decizii finale de către Consiliul general al CNSM în acest sens în cadrul proximei întruniri, a fost transmisă la CERS la data de 8 martie 2021. Procedura a fost completată prin transmiterea către CERS, la data de 6 aprilie 2021, a notificării privind intenția CNSM de conformare cu prevederile Ghidului EBA/GL/2020/14.</p> <p>De asemenea, în prezent, în jurisdicția ASF nu există instituții de tip G-SII.</p>
<i>Recomandarea CNSM nr. R/4/2021 privind amortizorul anticiclic de capital în România</i>	BNR	BNR a implementat recomandarea CNSM privind aplicarea nivelului de 0% a amortizorului anticiclic de capital, fiind în vigoare prevederile <i>Ordinului BNR nr.12/24.12.2015 privind amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul anticiclic de capital</i> (publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 980 din 30.12.2015).
<i>Recomandarea CNSM nr. R/5/2021 privind modul de implementare a Recomandării CERS/2020/12 referitoare la identificarea entităților juridice</i>	BNR, ASF	<p>Până în prezent, BNR a adoptat următoarele măsuri:</p> <p>1) la data de 30.08.2021 a fost publicat pe site-ul BNR un <i>Comunicat referitor la Recomandarea CNSM nr. R/5/2021 privind modul de implementare a Recomandării CERS/2020/12 referitoare la identificarea entităților juridice</i> (https://bnr.ro/page.aspx?prid=19816), în care s-a arătat că BNR recomandă instituțiilor aflate în aria sa de supraveghere (instituții de credit, instituții emitente de monedă electronică, instituții de plată și instituții financiare nebancale) să dețină un cod LEI.</p>

		<p>2) se află în curs de elaborare două proiecte de reglementare pentru modificarea unor acte normative emise de BNR, în vederea includerii în cadrul prevederilor acestora/ în cadrul modelelor formularelor de raportare prevăzute de acestea a codului LEI al entității raportoare, dacă aceasta dispune de cod LEI, respectiv a codului LEI al oricărei alte entități juridice cu privire la care trebuie raportate informații și care deține un cod LEI, după cum urmează: (i) proiectul Regulamentului BNR privind modificarea și completarea unor acte normative emise de BNR prin includerea Codului LEI în cadrul datelor de identificare ale entităților, prin care se aduc modificări următoarelor: Ordinul BNR nr. 9/2017; Ordinul BNR nr. 10/2017; Ordinul BNR nr. 18/2007; Regulamentul BNR nr. 4/2019; Regulamentul BNR nr. 5/2019; Regulamentul BNR nr. 20/2009; Regulamentul BNR nr. 2/2019; Regulamentul BNR nr. 17/2012; Regulamentul BNR nr. 5/2013; Regulamentul BNR nr. 12/2020; Ordinul BNR nr. 8/2014; Ordinul BNR nr. 9/2014 și Ordinul BNR nr. 2/2014 și (ii) proiectul Ordinului BNR privind modificarea și completarea unor acte normative emise de BNR prin includerea Codului LEI în cadrul datelor de identificare ale entităților, prin care se aduc modificări următoarelor: Ordinul BNR nr. 27/2010, Ordinul BNR nr. 6/2015, Ordinul BNR nr. 10/2012 și Ordinul BNR nr.2/2020.</p> <p>3) au fost inițiate demersurile pentru includerea Codului LEI în raportarea persoanelor declarante la Centrala Riscului de Credit (CRC).</p> <p>4) au fost inițiate demersuri care vizează modificarea registrelor publice (Registrul instituțiilor de credit, Registrul instituțiilor de plată, Registrul instituțiilor emitente de monedă electronică, Registrul instituțiilor financiare nebancare – Registrul general și registrul special), în cadrul cărora sunt evidențiate instituțiile financiare monitorizate sau supravegheate prudențial de banca centrală, prin adăugarea informației privind codul LEI (dacă există și este disponibilă).</p> <p>BNR a transmis la CERS <i>Formularul privind modul de implementare a Recomandării B – Utilizarea identificatorului entității juridice până la eventuala introducere a legislației Uniunii din cadrul Recomandării CERS/2020/12 referitoare la identificarea entităților juridice</i> în termenul solicitat.</p> <p>Autoritatea de Supraveghere Financiară a sprijinit încă de la apariția acestor coduri standardizate utilizarea lor pe scară largă de către entitățile supravegheate: (i) Pe piața de capital, toate pachetele legislative europene ce impun obligații de raportare (MAR, MiFID II, MiFIR, EMIR, SFTR, MMFR, AIFMD, UCITS etc) entităților solicită din partea acestora, în mod obligatoriu, utilizarea codului LEI ca și identificator; (ii) Pe piața asigurărilor, toate societățile de asigurare dețin cod LEI; (iii) În sistemul de pensii private, atât administratorii, cât și fondurile de pensii private sunt înregistrați cu coduri LEI. Entitatea din România care emite coduri LEI este Depozitarul Central.</p>
<p><i>Recomandarea CNSM nr. R/6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi</i></p>	<p>BNR, ASF, Guvern</p>	<p>Raportul grupului de lucru pentru sprijinirea finanțării verzi a fost publicat pe website-ul CNSM (http://www.cnsmro.ro/res/ups/Raport-CNSM-pentru-sprrijinirea-finantarii-verzi.pdf) și a fost prezentat public în cadrul unei conferințe de presă în data de 8 iunie 2021 (http://www.cnsmro.ro/media/evenimente/raportul-cnsm-pentru-sprrijinirea-finantarii-verzi/).</p> <p><u>Banca Națională a României (BNR)</u> Din perspectiva reglementării prudențiale, este de menționat că, în anul 2020, ABE a publicat <i>Ghidul privind inițierea și monitorizarea creditelor</i> (EBA/GL/2020/06), în cadrul căruia sunt prevăzute cerințe referitoare la includerea, în</p>

		<p>cadrul politicilor de administrare a riscurilor, a factorilor de mediu, sociali și de administrarea a activității (ESG) în ceea ce privește condițiile financiare ale debitorilor, în special impactul potențial al factorilor de mediu și al schimbărilor climatice în scopul evaluării riscurilor asociate schimbărilor climatice în ceea ce privește performanța financiară a debitorilor. Procesul de preluare a prevederilor Ghidului, inclusiv a celor din domeniul ESG, în cadrul de reglementare național a fost realizat prin emiterea <i>Regulamentului BNR nr. 5 din 25 martie 2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit și pentru abrogarea unor acte normative</i> (intrare în vigoare la 30 martie 2022), care a fost publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr.314 din 30 martie 2022.</p> <p>Stadiul implementării celor patru recomandări adresate BNR este următorul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Comunicarea de către autoritățile naționale către entitățile din aria lor de competență a unor recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic. Recomandările vor acoperi cel puțin următoarele domenii: (i) guvernanta, (ii) strategii, (iii) managementul riscului, (iv) analiză de scenarii și testare la stres și (v) transparență – recomandarea a fost îndeplinită prin transmiterea către bănci și IFN a unei scrisori din partea conducerii BNR privind așteptările referitoare la gestionarea riscului climatic. 2. Analizarea oportunității flexibilizării cerințelor prudențiale privind finanțările verzi, în linie cu preocupări similare la nivel european, din perspectiva stimulării acestui tip de creditare, fără afectarea stabilității financiare – prima versiune a analizei a fost publicată în secțiunea „Tema specială” a Raportului privind stabilitatea financiară, ediția decembrie 2021 (raportul se regăsește la adresa: http://www.bnr.ro/PublicationDocuments.aspx?icid=19966). Este în curs de elaborare și un studiu pe această temă, sub forma unui <i>working paper</i>, care urmează să fie publicat. 3. Construirea unui tablou de monitorizare a riscurilor asupra sectorului bancar provenind din schimbările climatice, care să fie actualizat și diseminat periodic, precum și rulara anuală a unui exercițiu de testare la stres pe aspecte asociate riscurilor climatice, cu diseminarea rezultatelor – recomandarea a fost îndeplinită. Prima ediție a tabloului de monitorizare a riscului climatic a fost publicată și se poate regăsi la adresa: http://www.bnr.ro/PublicationDocuments.aspx?icid=31565. În prima parte a anului 2022 BNR va relua exercițiul de testare la stres. 4. Completarea Centralei Riscului de Credit din cadrul BNR cu informații privind creditele verzi, plecând de la taxonomia europeană – specificațiile de raportare au fost finalizate inclusiv prin discuții cu băncile și IFN. Primele raportări sunt prevăzute pentru luna iunie 2022. <p><u>Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF)</u></p> <p>Ca urmare a complexității domeniului de activitate privind finanțarea durabilă, care implică schimbări legislative și modificarea modelelor de afaceri la nivelul tuturor categoriilor de entități reglementate pentru integrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanta, ASF a creat o structură modulară distinctă, organizată sub forma unui grup de lucru permanent privind tranziția verde. De asemenea, ASF a publicat un set de recomandări (https://www.asfromania.ro/uploads/articole/attachments/619627dfe59a1282090234.pdf), al căror obiectiv este de a veni în sprijinul entităților supravegheate prin furnizarea unui prim set de informații ce privesc finanțarea durabilă, în special cu privire la importanța în creștere a riscurilor de sustenabilitate, într-un context global, european și local care</p>
--	--	--

		<p>depune toate eforturile pentru a sprijini finanțarea activităților sustenabile din punct de vedere al mediului, cu scopul de a transforma economiile reale într-unele durabile pe termen lung.</p> <p>ASF intenționează ca aceste recomandări să reprezinte principii de bune practici care să fie aplicate de către entitățile supravegheate, în domeniul riscurilor de sustenabilitate, pentru a implementa cerințele legale privind organizarea activității și stabilirea unui sistem adecvat de management al riscurilor. Recomandările se adresează entităților supravegheate de către ASF care sunt cuprinse și în articolul 2 din <i>Regulamentul (UE) 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare: societăți de asigurare, intermediari în asigurări, administratori de fonduri de pensii, administratori de fonduri de investiții, firme de investiții, emitenți, consultanți financiar.</i></p> <p><u>Guvern</u> <u>Ministerul Finanțelor (MF)</u></p> <p><i>Subrecomandarea I-2</i></p> <p>Cu ocazia vizitelor înalților reprezentanți ai celor 3 IFI din iulie 2021, MF a deschis dialogul pe tema intensificării finanțării verzi pentru implementarea celei de a doua subrecomandări. Ca urmare, Grupul Băncii Mondiale (GBM) a organizat în noiembrie 2021 o misiune virtuală, ce a avut drept obiective: (i) identificarea partenerilor cheie și a tuturor părților interesate, de la care se așteaptă să îndeplinească un rol critic în mobilizarea finanțării verzi în România; (ii) identificarea finanțării verzi, în sectorul public și privat și (iii) prezentarea unui plan de acțiune pentru o eventuală implicare a GBM. Rezultatele misiunii au fost sintetizate într-un <i>Aide Memoire</i>, transmis autorităților române în decembrie 2021, recomandările fiind structurate pe patru paliere: instituții financiare naționale, piața de capital, stabilitate financiară, intermediari financiar.</p> <p>De asemenea, preocupările cu privire la finanțarea verde se vor reflecta și în alte documente ale BM, la elaborarea cărora MF este consultat în calitate sa de partener principal de dialog cu IFI, precum: diagnosticul sectorului privat (<i>Country Private Sector Diagnostic</i>), care va cuprinde o analiza a oportunităților și constrângerilor în ceea ce privește dezvoltarea sectorului privat în România și contribuția acestuia la economia națională, respectiv diagnosticul sistematic de țară (<i>Systematic Country Diagnostic</i>), în baza căruia va fi elaborată următoarea strategie de parteneriat de țară (<i>Country Partnership Framework</i>) 2024-2029.</p> <p>Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) a transmis răspunsul său în data de 21 decembrie 2021, în care a prezentat modelul operațional, contextul și rezultatele BERD în acțiunea pentru combaterea schimbărilor climatice, cu accent pe operațiunile din Romania. În contextul PNRR, BERD va implementa în perioada 2022-2026 instrumentul financiar de garantare pentru eficiență energetică și energie regenerabilă în sectorul rezidențial și al clădirilor.</p> <p>În calitate de ”Banca UE pentru climă”, Banca Europeană de Investiții (BEI) urmărește foaia de parcurs aprobată în noiembrie 2020 în ceea ce privește finanțarea verde în statele membre, inclusiv în România. În anul 2021, BEI a lansat spre consultare Cadrul privind alinierea contrapărților la obiectivele Acordului de la Paris, context în care va oferi</p>
--	--	---

	<p>asistență tehnică debitorilor și intermediarilor financiari pentru alinierea cu acestor obiective. De asemenea, BEI a acordat în anul 2021 asistență tehnică pentru finanțarea acțiunilor împotriva schimbărilor climatice în sectoare precum transporturi, gestiunea deșeurilor și a apelor uzate, dezvoltarea rurală și urbană. În România, între 2022-2026, în cadrul PNRR, Grupul BEI va implementa instrumente financiare care vor contribui la creșterea finanțării verzi, atât prin FEI cu instrumente de garantare și capital de risc, cât și prin BEI cu instrumente de garantare și creditare directă.</p> <p><i>Subrecomandarea I-3</i></p> <p>În prezent sunt realizate demersuri din partea Ministerului de Finanțe pentru obținerea finanțării în vederea achiziționării unor servicii de consultanță externă privind elaborarea Cadrului general pentru obligațiuni verzi. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, precum și celelalte ministere destinate ale recomandării, vor oferi suport, în virtutea atribuțiilor lor, pentru promovarea cadrului legal necesar constituirii colectivului interministerial care va avea ca principale atribuții identificarea, selectarea și aprobarea cheltuielilor/proiectelor verzi.</p> <p><u>Secretariatul General al Guvernului (SGG) prin Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă (DDD)</u></p> <p>Pentru a crește gradul de transparență și comparabilitate a datelor raportate de entitățile care intră sub incidența prevederilor referitoare la raportarea nefinanciară (<i>Ordinul Nr. 1938/2016 din 17 august 2016 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile și Ordinul Nr. 1239/2021 din 22 octombrie 2021 pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile aplicabile operatorilor economici</i>), precum și de alte entități care, în mod voluntar, doresc să publice informațiile nefinanciare, Secretariatul General al Guvernului prin Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă a inițiat elaborarea Codului Român al Sustenabilității (CRS) în cadrul proiectului „România Durabilă - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”, cod SIPOCA 613. CRS se realizează după modelul Codului German al Sustenabilității (https://www.deutscher-nachhaltigkeitskodex.de/en-gb/). Raportarea se va realiza prin intermediul unei platforme online.</p> <p>Până în prezent, pentru elaborarea CRS au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fost semnat un Memorandum de Înțelegere între SGG (prin DDD) și Consiliul German pentru Dezvoltare Durabilă pentru facilitarea elaborării CRS după modelul Codului German al Sustenabilității; - a fost semnat contractul pentru prestarea de servicii de consultanță pentru elaborarea CRS; - a fost realizată traducerea documentelor <i>Codului Sustenabilității și Ghidului pentru Codul Sustenabilității ale Consiliului German pentru Dezvoltare Durabilă (CGDD)</i> și a datelor de pe platforma online a CGDD; - a fost realizată <i>Analiza cadrului legislativ național și comunitar în domeniul raportării nefinanciare</i>; - a fost elaborată prima versiune a documentului <i>Metodologie privind adaptarea Codului Sustenabilității la elementele naționale și/sau europene</i>. <p>Etapele de realizare a CRS vor fi publicate pe website-ul www.romania-durabila.gov.ro.</p> <p><u>Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI)</u></p> <p>MTI a înființat <i>Grupul de lucru MTI referitor la sprijinirea finanțării de proiecte verzi CNSM</i>.</p>
--	---

		<p>În ceea ce privește subrecomandarea I.3 din cadrul <i>Recomandării CNSM nr. R/6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi</i>, dintre companiile aflate în subordinea MTI este vizată doar Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile S.A. (C.N. ACN S.A.).</p> <p>Prin adresa nr. 13675/12.07.2021, C.N. ACN SA a transmis către MTI acțiunile/proiectele/planurile de investiții verzi ale companiei, precum și nominalizarea persoanelor de contact pentru fiecare acțiune/proiect. În contextul în care una dintre recomandările incluse în raportul CNSM întocmit în anul 2021 constă în elaborarea unui cadru general pentru obligațiuni verzi la nivel suveran - care se va constitui ca un instrument de planificare și utilizare a fondurilor puse la dispoziție, în cea mai mare parte de către instituțiile bancare, pentru implementarea proiectelor „verzi” - C.N. ACN SA informează că, pentru o parte din investițiile verzi avute în vedere în cadrul companiei, au fost identificate resurse financiare pentru implementarea acestora, în vederea îndeplinirii obiectivelor de mediu asumate prin Pactul verde european. Pentru altele (în speță cele referitoare la creșterea eficienței energetice prin reducerea consumului de energie și alimentarea cu energie electrică din surse regenerabile a punctelor de lucru) nu au fost identificate fonduri europene în care C.N. ACN SA poate fi considerat beneficiar eligibil. Având în vedere faptul că C.N. ACN SA se încadrează în categoria întreprinderi mari cu un consum de până la 1000 tep/an, nu se califică printre beneficiarii eligibili ai PODD și nici printre beneficiarii eligibili ai PNRR pentru finanțarea unui proiect de alimentare cu energie electrică din surse regenerabile. În acest context, opinia C.N. ACN SA este că scopul obligațiunilor "verzi" este de a finanța proiecte care contribuie la sustenabilitatea mediului înconjurător. Având în vedere faptul că viitorul Cadru general pentru obligațiuni verzi la nivel suveran stabilește criteriile de eligibilitate pe baza cărora se vor identifica proiectele finanțabile prin obligațiuni verzi, C.N. ACN SA consideră absolut necesară orientarea către acei beneficiari care nu se încadrează în categoriile de beneficiari eligibili ale celorlalte programe cu finanțare europeană nerambursabilă și care să beneficieze din partea instituțiilor bancare de scheme de finanțare mult mai avantajoase decât cele oferite de acestea pentru alte tipuri de proiecte de investiții.</p> <p><u>Ministerul Energiei (ME)</u></p> <p><i>Subrecomandarea I-5 - În curs de realizare</i></p> <p>În anul 2018, Ministerul Energiei/Direcția Generală Politici Energetice a derulat un studiu de evaluare a opțiunilor de implementare a unui instrument de ajutor de stat „Contracte pentru Diferență” (CfD) pentru dezvoltarea investițiilor cu emisii reduse de carbon din sectorul producerii energiei electrice. Scopul unui astfel de mecanism este de a asigura predictibilitatea veniturilor pentru investitori în realizarea investițiilor în tehnologii cu emisii reduse de carbon, beneficiarii mecanismului de sprijin CfD având certitudinea obținerii unui anumit nivel de venituri, care garantează recuperarea investiției inițiale.</p> <p>Ținând cont de impactul pozitiv pe care mecanismul CfD l-a avut în statele membre din Uniunea Europeană în vederea promovării investițiilor în tehnologii pentru utilizarea surselor regenerabile de energie (RES), Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și-a exprimat interesul pentru susținerea Ministerului Energiei pentru implementarea respectivului mecanism, prin contractarea și finanțarea unui consultant. Astfel, în cursul lunii ianuarie</p>
--	--	---

	<p>2021, Direcția Generală Afaceri Europene – Direcția Politici Energetice, Tranziție Energetică și Regenerabile a început derularea unui studiu privind implementarea concretă a mecanismului CfD. În cadrul acestui proiect, BERD oferă asistență tehnică Ministerului Energiei, prin intermediul consultantului CMS Cameron McKenna, în vederea implementării mecanismului de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență (CfD), mecanism ce va fi aplicat în cadrul pieței de energie producătorilor de energie electrică cu tehnologie cu emisii reduse de carbon, respectiv pentru tehnologii pentru utilizarea surselor regenerabile, stocare și tehnologia nucleară. Obiectivele principale ale studiului sunt: analizarea modelului pieței de energie din România care să permită adoptarea mecanismului CfD, elaborarea legislației primare și secundare precum și a regulilor și cerințelor necesare desfășurării procedurii de licitație, monitorizarea CfD de către contraparte și structura costurilor necesare funcționării mecanismului de sprijin și asistența tehnică necesară notificării mecanismului CfD către Comisia Europeană. Durata acestui proiect este estimată la aproximativ 24 de luni.</p> <p>În Decembrie 2021 a avut loc un eveniment online de informare a părților interesate pe tema mecanismului de sprijin Contracte pentru Diferență (CfD) organizat de Ministerul Energiei în colaborare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și consultantul CMS Cameron McKenna. În cursul lunii Februarie 2022, consultantul CMS Cameron McKenna a transmis Grupului de Lucru CfD livrabilele 5 și 6 respectiv, proiectul de lege CfD și contractul CfD. La începutul lunii Martie 2022, consultantul CMS a organizat o întâlnire de lucru în format hibrid în vederea discutării observațiilor primite de la Grupului de Lucru CfD. În prezent, acest proiect se află în faza finală a perioadei de execuție, ultimele două livrabile fiind elaborarea notificării pentru Comisia Europeană și analiza impactului economic.</p> <p>Implementarea mecanismului de sprijin Contracte pentru Diferență (CfD) reprezintă un milestone important asumat de România în Planul Național pentru Redresare și Reziliență (PNRR) prin care, până în T4 2023 trebuie semnate contracte pentru diferență pentru cel puțin 1500 MW ca urmare a desfășurării primei runde de proceduri competitive/de licitații.</p> <p><i>Subrecomandarea I-6 – Finalizat</i></p> <p>Directiva (UE) 2019/944 și Regulamentul (UE) 2019/943 cuprind o serie de noi principii de funcționare a pieței de energie electrică, principii care vizează formarea liberă a prețurilor și creșterea competitivității în vederea limitării distorsiunilor pe piață, eliminarea limitărilor de preț, definirea conceptelor de clienți activi și comunități de energie ale cetățenilor. Astfel, participarea în mod activ a consumatorilor va avea un rol important în obținerea flexibilității necesare pentru a adapta sistemul electroenergetic la producerea variabilă și distribuită de energie electrică din surse regenerabile. Accesul la contracte și instrumente derivate din domeniul energiei electrice, formarea prețurilor în baza cererii și ofertei, ca rezultat al unor mecanisme concurențiale și intervenții asupra prețurilor energiei doar în condițiile expres menționate în Directivă, cu obligativitatea notificării Comisiei Europene, sunt elemente care asigură o piață liberă, competitivă. Intrarea și ieșirea pe piața de energie a producătorilor și furnizorilor nu trebuie să aducă atingere obligației de serviciu public.</p>
--	---

	<p>Având în vedere că noile reglementări europene includ principiile și conceptele care nu se regăsesc la nivelul legislației naționale în domeniul energiei electrice, acestea sunt în contradicție cu prevederile legislației naționale, a fost necesară modificarea și completarea <i>Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012</i>, titlul I - <i>Energia electrică</i>, aceasta realizându-se prin <i>Ordonanța de urgență nr. 143 din 28 decembrie 2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative</i>.</p> <p>Astfel, au fost introduse noi prevederi, prin care, în scopul facilitării finanțării investițiilor în capacități de producere a energiei electrice, o persoană fizică sau juridică are dreptul să contracteze, în calitate de producător, în condițiile reglementărilor emise de ANRE, energia electrică ce va fi produsă de noua capacitate energetică, fără a deține, la momentul încheierii contractului, licența. De asemenea, persoana fizică sau juridică, menționată anterior, cu excepția deținătorilor de capacități de producere a energiei electrice sau al unor capacități de producere a energiei electrice și termice în centrale electrice în cogenerare, conectate la rețeaua electrică, și/sau al unor instalații de stocare a energiei, cu o putere electrică totală mai mică de 1 MW, are obligația să obțină licența cu cel puțin 60 de zile înainte de momentul livrării energiei electrice produse de noua capacitate energetică. În cazul în care obligația nu este îndeplinită, contractele încheiate sunt reziliate, cu aplicarea clauzelor din contract privind rezilierea din culpa părții care nu a respectat obligația și nu își produc efectele privind livrarea de energie electrică.</p> <p>De asemenea, a fost introdus conceptul de operator desemnat al pieței de energie, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1222/2015 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, care urmează să îndeplinească sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice (art. 23 și art. 43), precum și posibilitatea existenței mai multor operatori ai pieței de energie (art. 23);</p> <p><i>Subrecomandarea II-11 – Finalizat pentru sprijin de operare și în curs de finalizare pentru sprijin investițional</i></p> <p>Măsura de investiții I.3 – Dezvoltarea de capacități de producție pe gaze, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, în vederea realizării unei decarbonizări profunde, Componenta C.6 Energie din PNRR.</p> <p>În cadrul Măsurii de investiții vizând dezvoltarea de capacități de producție pe gaze, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, vor fi putea fi finanțate prin grant proiecte care au ca obiectiv realizarea/ modernizarea unităților de producție a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență, în termoficarea urbană, prin folosirea gazului natural, pregătite pentru amestec cu gazele regenerabile/ cu emisii reduse de carbon, inclusiv hidrogen verde, și flexibile din punctul de vedere al volumului de hidrogen.</p> <p>Astfel, în data de 16 februarie 2022, Ministerul Energiei a lansat spre consultare publică, următoarele documente aferente procedurii de apel de proiecte în cadrul Măsurii de investiții I.3 – Dezvoltarea de capacități de producție pe gaze, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană,</p>
--	--

în vederea realizării unei decarbonizări profunde din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) - Componenta C.6 Energie:

1. Schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea dezvoltării de capacități de producție pe gaz, flexibile, pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență (CHP) în termoficarea urbană, notificabilă în baza Orientărilor din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie;
2. Ghidul specific aferent procedurii de apel de proiecte pentru sprijinirea investițiilor pentru sprijinirea investițiilor în cogenerare de înaltă eficiență, în termoficarea urbană, aferent schemei de ajutor de stat notificată.

În cadrul procedurii de apel de proiecte, ce va fi lansată pentru schema menționată, vor fi putea fi finanțate prin grant proiecte care au ca obiectiv realizarea/ modernizarea unităților de producție a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență, în termoficarea urbană, prin folosirea gazului natural, pregătite pentru amestec cu gazele regenerabile/ cu emisii reduse de carbon, inclusiv hidrogen verde, și flexibile din punctul de vedere al volumului de hidrogen.

Consultare publică s-a desfășurat pe o perioadă de 10 zile calendaristice, pe site-ul Ministerului Energiei.

Bugetul total estimat al schemei este echivalentul în lei al sumei de 390.000.000 de Euro, compus din 300.000.000 Euro fonduri europene nerambursabile asigurate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență – Componenta 6 – Energie și fonduri naționale 90.000.000 Euro prin aplicarea procentului de supracontractare de 30% în temeiul prevederilor art. 24 din OUG nr. 124/2021.

Bugetul este defalcat indicativ pe ani, astfel:

Anul	Buget (euro)	Buget cu supracontractare (euro)*
2022	80.000.000	104.000.000
2023	110.000.000	143.000.000
2024	110.000.000	143.000.000
Total	300.000.000	390.000.000

** Alocarea bugetară cu supracontractare este indicativă, Ministerul Energiei putând decide limitarea acesteia.*

	<p><i>NOTĂ: Sumele neutilizate într-un an vor fi reportate pentru anul viitor. Dacă proiectele depuse permit utilizarea sumelor din anii următori, bugetul este utilizat în avans. Bugetul reflectă sumele alocate prin PNRR la care se aplică procentul de supracontractare de 30% în temeiul prevederilor art.24 din OUG nr. 124/2021.</i></p> <p>Din perspectiva bugetului alocat, numărul estimat de beneficiari de ajutor de stat în cadrul prezentei scheme este de aproximativ 6 întreprinderi, iar ajutorul maxim care se poate acorda pentru un proiect de investiții nu poate depăși 50.000.000 euro.</p> <p>De asemenea, în ceea ce privește schema de sprijin operațional pentru cogenerarea de înaltă eficiență instituită prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă</i>, în urma discuțiilor cu Comisia Europeană, România a notificat în luna noiembrie 2021 modificările aduse schemei de cogenerare existente, aceste modificări fiind aprobate de către Comisia Europeană prin Decizia C(2021) 9774 final – State aid SA. 57969 (2021/N) – România – <i>Modification of State Aid N 437/2009 and SA 45976 for promoting high-efficiency cogeneration.</i></p> <p>Având în vedere situația producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență, beneficiari ai schemei de sprijin de tip bonus, autoritățile române, în urma aprobării primite din partea Comisiei Europene prin Decizia C(2021) 9774 final, au decis prelungirea perioadei de valabilitate a schemei de sprijin de tip bonus instituite prin HG nr. 1.215/2009, până în anul 2033. Prelungirea schemei a fost aprobată prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 409 din 25 martie 2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă</i>, fiind publicată în Monitorul Oficial nr. 294 din 25 martie 2022.</p> <p><u>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP)</u></p> <p><i>Subrecomandarea I-3</i></p> <p>În prezent sunt realizate demersuri din partea Ministerului de Finanțe pentru obținerea finanțării în vederea achiziționării unor servicii de consultanță externă privind elaborarea Cadrului general pentru obligațiuni verzi. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor va oferi suport, în virtutea atribuțiilor sale, pentru promovarea cadrului legal necesar constituirii colectivului interministerial care va avea ca principale atribuții identificarea, selectarea și aprobarea cheltuielilor/proiectelor verzi.</p> <p><i>Subrecomandările III-14 și III-15</i></p> <p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor va oferi suportul necesar în cadrul mecanismului de raportare nefinanciară ce se va realiza prin intermediul unei platforme online pentru informațiile cu referință la mediu, în cadrul proiectului pe care îl implementează SGG prin DDD – SIPOCA 613: „România Durabilă – Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030)”, care se derulează până în luna iulie 2023, în care unul dintre obiectivele specifice ale proiectului este</p>
--	--

	<p>constituirea Codului Român al Sustenabilității (CRS). Până în prezent, DDD a parcurs mai multe activități ale proiectului privind obiectivul CRS.</p> <p><i>Subrecomandarea III-16</i></p> <p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a furnizat sprijin către Secretariatul General al Guvernului pentru elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului privind constituirea, organizarea și funcționarea Comitetului Interinstituțional privind Schimbările Climatice, care este în prezent în procedură de avizare externă.</p> <p>Principalele obiective ale Comitetului sunt reprezentate de coordonarea strategică a elaborării politicilor din sectoarele care au un impact asupra schimbărilor climatice, în concordanță cu angajamentele luate la nivel național, față de Uniunea Europeană, Organizația Națiunilor Unite și alte organizații internaționale la care România este parte, precum și monitorizarea progreselor înregistrate de instituțiile din România în implementarea acestora.</p> <p>Totodată, la nivelul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) se află în proces de revizuire Strategia privind schimbările climatice atât pentru componenta de adaptare, cât și pentru cea de atenuare. În ceea ce privește componenta de adaptare, revizuirea Strategiei și elaborarea unui nou Plan național de acțiune pentru implementarea acesteia pentru perioada 2021 – 2030 se realizează în cadrul proiectului “Consolidarea capacității instituționale pentru îmbunătățirea politicilor din domeniul schimbărilor climatice și adaptarea la efectele schimbărilor climatice”. Proiectul este implementat de MMA în calitate de lider, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM), Garda Națională de Mediu (GNM), Agenția Națională pentru Aarii Naturale Protejate (ANANP) și Universitatea București. În cadrul proiectului au fost cuprinse activități de consultare a tuturor factorilor interesați, urmând ca în perioada imediat următoare să fie realizate diverse activități de informare și consultare atât la nivel de instituții publice și private, organizații non-guvernamentale, cât și la nivelul societății civile.</p> <p>În același timp, Ministerul Energiei și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, cu sprijinul Comisiei Europene, prin Direcția DG Reform au finalizat, în octombrie 2021, procedura de contractare în vederea actualizării Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) și elaborării “Strategiei pe termen lung a României pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră” (LTS), în conformitate cu prevederile Regulamentului(UE) 2018/1999 privind guvernanta uniunii energetice. Prin actualizarea, respectiv întocmirea documentelor strategice sus-menționate se urmărește să se reflecte obiectivul ambițios al UE de atingere a neutralității climatice la nivelul anului 2050, cu o țintă intermediară de reducere a emisiilor cu 55% față de nivelul anului 1990, până în anul 2030.</p> <p>În funcție de evoluția lucrărilor și consultărilor ce vor fi efectuate în cadrul procesului indicat, MMA va furniza linii strategice directe pentru cele mai stringente probleme în materie de mediu și climă.</p> <p><u>Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)</u></p> <p><i>Subrecomandarea II-8</i></p> <p>Atingerea obiectivelor climatice este esențială în implementarea cu succes a Programelor aferente politicii de coeziune în perioada financiară 2021 – 2027. Astfel, conform Regulamentului privind Dispozițiile Comune 1060/2021, care guvernează fondurile politicii de coeziune, Statele Membre și Comisia Europeană se asigură că cerințele privind protecția mediului, eficiența resurselor, atenuarea și adaptarea schimbărilor climatice, rezistența la dezastre, prevenirea</p>
--	--

	<p>și gestionarea riscurilor sunt promovate atât în pregătirea și punerea în aplicare a documentelor de programare specifice, cât și în implementarea acestei politici.</p> <p>În acest scop, cel puțin 30% din alocarea națională FEDR (aproximativ 5,4 mld) și 37% (aproximativ 1,3 mld) din alocarea națională FC este dedicată acelor obiective axate pe schimbări climatice. Sprijinul pentru obiectivele schimbărilor climatice se stabilește pe baza unei metodologii specifice stabilită la nivel european, care se bazează pe categoriile de intervenție, domeniile de concentrare sau măsuri, după caz, pentru fiecare dintre fondurile politicii de coeziune.</p> <p>Programele operaționale care conțin investiții ce vizează obiectivele de schimbări climatice sunt: Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Programul Operațional Transport (POT), Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ), Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) și cele 8 Programe Operaționale Regionale (POR).</p> <p>Pactul Ecologic European prezentat în decembrie 2019 a stabilit parcursul către o nouă politică de creștere durabilă pentru Europa. În acord cu obiectivul UE de atingere a neutralității climatice până în 2050, într-un mod eficient și echitabil, Pactul Ecologic European a propus Mecanismul pentru o Tranziție Justă. Acesta se va axa pe sprijinirea celor mai afectate regiuni și sectoare, având în vedere dependența lor de combustibili fosili.</p> <p>Unul dintre cei trei piloni ai Mecanismului pentru o Tranziție Justă este Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ), prezentat în ianuarie 2020. Prin intervențiile selectate, POTJ va promova diversificarea economică a celor mai afectate teritorii împreună cu măsuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, însă va sprijini totodată și transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră și pentru menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă în aceste domenii.</p> <p>La nivelul PNRR, tranziția verde este sprijinită prin reforme și investiții în tehnologii și capacități verzi, inclusiv în biodiversitate, eficiență energetică, renovarea clădirilor și economia circulară, contribuind în același timp la obiectivele uniunii privind clima, promovând creșterea sustenabilă și menținând securitatea energetică.</p> <p>În ceea ce privește lansarea apelurilor de proiecte, autoritățile de management demarează procedura cu respectarea prevederilor regulamentelor europene, respectiv a procedurilor de management și control avizate de Autoritatea de Audit. Astfel, autoritățile de management publică în consultare proiectele de ghiduri ale solicitantului, calendarul lansărilor, listele proiectelor aprobate/ contractelor semnate, listele plăților efectuate și metodologii etc.</p> <p><u>Ministerul Economiei (Direcția Politici Industriale și Competitivitate)</u></p> <p><i>Subrecomandarea II.7 - În curs de realizare</i></p> <p>În cadrul Direcției Politici Industriale și Competitivitate din cadrul Ministerului Economiei se află în curs de elaborare <i>Strategia Națională de Competitivitate (SNC) 2021-2027</i>, în cadrul proiectului SIPOCA 605 - “Creșterea capacității administrative a Ministerului Economiei în vederea monitorizării, evaluării și coordonării politicilor publice din domeniul competitivității economice”.</p> <p>Ca urmare a <i>Recomandării CNSM nr. R/6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi</i>, măsura II. 7 - ”Elaborarea unei politici industriale care să pună accent pe agenda schimbărilor climatice, cu etapizare anuală până în anul 2025, în</p>
--	---

		<p>corelație cu Noua strategie industrială pentru Europa a Comisiei Europene unde accentul este pus pe două domenii: tranziție verde și digitalizare. Politica industrială trebuie să conțină și soluții de relocare din străinătate în România a unor lanțuri globale de producție legate de schimbările climatice”, noua <i>Strategie Națională de Competitivitate</i> (SNC 2021-2027), în curs de elaborare, are în vedere agenda schimbărilor climatice precum și Noua strategie industrială a Europei cu accent pe cele două domenii: tranziție verde și digitalizare. De asemenea, se are în vedere introducerea unor referințe privind soluții de relocare din străinătate în România a unor lanțuri globale de producție legate de schimbările climatice.</p> <p>Termenul de finalizare a SNC 2021-2027 este noiembrie 2022, dată la care va fi îndeplinită și măsura II. 7. din <i>Recomandarea CNSM nr. R/6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi</i>.</p> <p><u>Ministerul Antreprenoriatului și Turismului (MAT)</u></p> <p>La sfârșitul lunii decembrie 2021, au fost înființate Ministerul Antreprenoriatului și Turismului (MAT) și respectiv Ministerul Economiei. În baza atribuțiilor prevăzute în <i>HG nr. 1327/2021 privind înființarea MAT</i>, ministerul a preluat numai măsurile 8,9,15 din cadrul <i>Recomandării CNSM privind sprijinirea finanțării verzi</i>.</p> <p><i>Subrecomandarea II-8</i></p> <p>În ceea ce privește subrecomandarea 8 „Punctarea sensibil suplimentară în orice schemă de sprijin oferită de autorități (ajutoare de stat, garanții provenind de la fondurile de garantare a creditelor, finanțări prin fonduri europene, promovare investiții, exporturi etc.) a firmelor care contribuie semnificativ la realizarea agendei schimbărilor climatice”, în procesul de pregătire a noilor scheme de sprijinire financiară de la bugetul de stat a IMM-urilor autohtone (ca de pildă, Programul StartUp Nation Romania), MAT are în vedere acordarea de puncte suplimentare pentru contribuția IMM-urilor la realizarea obiectivelor agendei schimbărilor climatice, în conformitate cu prevederile Acordului de la Paris încheiat în 2015.</p> <p><i>Subrecomandarea II-9</i></p> <p>În vederea aplicării subrecomandării 9 ”Elaborarea și publicarea unei metodologii de identificare a firmelor cu capital autohton care produc în mod competitiv bunuri și servicii legate de sectoare verzi. Elaborarea, actualizarea periodică și publicarea listei acestor firme identificate folosind metodologia menționată. Implicarea reprezentanților diplomați și comerciali ai României din străinătate în promovarea firmelor prezente pe această listă”, MAT a efectuat, până în prezent, o serie de activități ce vizează cercetarea preliminară în ceea ce privește domeniul economiei verzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întrucât nu există o definiție unanim acceptată la nivel internațional, prin conceptul de „economie verde” MAT înțelege, în general, o economie cu dezvoltare durabilă în care sunt reduse riscurile pentru mediul ambiant și constrângerile ecologice (emisii reduse de carbon, eficiență în utilizarea resurselor, incluziune socială etc.). • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) a menționat în cadrul „Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020”
--	--	---

		<p>așa-numitele „sectoare verzi” din cadrul economiei naționale. În sfera de competență a MAT se află IMM-urile care sunt active în sectoarele verzi: industrie, gestionare deșeuri și apă.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru elaborarea unei metodologii de identificare a firmelor care produc bunuri/ servicii în sectoarele mai sus menționate, MAT consideră că ar trebui luate în considerare toate firmele, indiferent de forma de proprietate a capitalului, și nu numai cele autohtone. • Ca atare (precum și în legătură cu aplicarea subrecomandării 15), MAT are în vedere crearea unui grup de lucru în care să fie implicate instituții publice și organizații private relevante (de ex. Ministerul Economiei, MMAP, ONRC, patronate de ramură, ONG-urile de mediu, IMM-uri). • După stabilirea metodologiei, MAT urmează să publice pe site-ul propriu și să actualizeze periodic lista firmelor identificate. <p><i>Subrecomandarea III-15</i></p> <p>În ceea ce privește subrecomandarea 15 ”Încurajarea raportării nefinanciare de către IMM, prin: (i) publicarea unui model de raportare simplificat; (ii) digitalizarea raportării și (iii) alocarea de fonduri pentru creșterea capacității de raportare a IMM, inclusiv prin realizarea de ghiduri. Crearea unui cadru de monitorizare a raportării declarației nefinanciare, automatizat”, MAT face următoarele precizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strict din perspectiva atribuțiilor prevăzute de lege, ministerul apreciază că măsura raportării nefinanciare de către IMM-uri a aspectelor de mediu ar putea avea un impact negativ (în prezent necuantificabil, dar potențial semnificativ mai ales în contextual actual al pandemiei COVID-19 și a mediului internațional turbulent) îndeosebi asupra microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici, întrucât ar constitui o nouă povară administrativă exprimată prin creșterea costurilor de conformare a acestora și, totodată, prin sporirea birocrăției în sectorul IMM. În acest fel ar fi complet ignorat principiul “Gândeți mai întâi la scară mică” (<i>Think Small First</i>), prevăzut în <i>Small Business Act</i>. • Ca atare, ministerul propune ca grupul de lucru mai sus menționat să investigheze poziția reprezentanților sectorului IMM (de ex. CNIPMMR, patronatele de ramură, asociațiile profesionale) și să efectueze o evaluare preliminară a impactului reglementărilor (după modelul <i>Regulatory Impact Assessment</i> la Uniunii Europene) cu privire la extinderea obligativității raportării nefinanciare și asupra IMM-urilor.
<i>Recomandarea CNSM nr. R/7/2021 privind amortizorul anticiclic de capital în România</i>	BNR	BNR a implementat recomandarea CNSM privind aplicarea nivelului de 0,5% a amortizorului anticiclic de capital prin emiterea <i>Ordinului BNR nr.6/2022 pentru modificarea Ordinului Băncii Naționale a României nr.12/2015 privind amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul anticiclic de capital</i> (publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1130 din 26.11.2021).
<i>Recomandarea CNSM nr. R/8/2021 privind amortizorul de capital pentru alte instituții de importanță sistemică din România</i>	BNR	BNR a implementat recomandarea CNSM prin emiterea <i>Ordinului Băncii Naționale a României nr. 7/26.11.2021 privind amortizorul aferent instituțiilor de credit autorizate în România și identificate drept alte instituții de importanță sistemică (O-SII)</i> , care a fost publicat în Monitorul Oficial Partea I nr.1174 din 13 decembrie 2021.

<i>Recomandarea CNSM nr. R/9/2021 privind amortizorul anticiclic de capital în România</i>	BNR	BNR a implementat recomandarea CNSM privind aplicarea nivelului de 0,5% a amortizorului anticiclic de capital prin emiterea <i>Ordinului BNR nr.6/2022 pentru modificarea Ordinului Băncii Naționale a României nr.12/2015 privind amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul anticiclic de capital</i> (publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1130 din 26.11.2021).
--	-----	--

*Secțiunea „Modul de implementare a recomandării” cuprinde contribuțiile transmise de autoritățile destinate ale recomandărilor CNSM.